

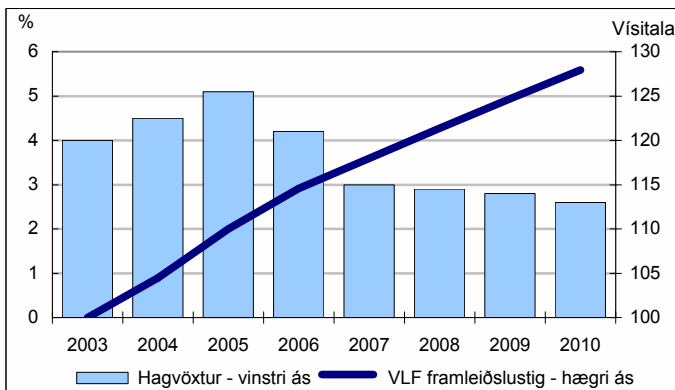
6. maí 2004

Helstu niðurstöður nýrrar þjóðhagsspár

Fjármálaráðuneytið birti í dag [nýja þjóðhagsspá](#) fyrir árin 2004 og 2005 auk framreikninga fram til ársins 2010. Helstu niðurstöður spárinnar eru þessar:

- Nýtt hagvaxtarskeið hófst árið 2003 sem ekki sér fyrir endann á næstu 5-6 ár. Í fyrra mældist 4% hagvöxtur og samkvæmt spánni er gert ráð fyrir 4½% hagvexti í ár og 5% hagvexti árið 2005. Árið 2006 er fjórða árið í röð þar sem spáð er yfir 4% hagvexti. Næstu ár þar á eftir er talið að hagvöxturinn verði heldur minni, eða rétt undir 3%.
- Meginskýringin á miklum hagvexti næstu ár er annars vegar mikil aukning fjárfestingar vegna stóriðjuframkvæmdanna og hins vegar áframhaldandi mikill vöxtur einkaneyslu. Þessir þættir skýra einnig aukinn viðskiptahalla sem nær hámarki á árunum 2005-2006 þegar hann verður hátt í 100 milljarðar króna. Þegar stóriðjuframkvæmdunum lýkur dregur verulega úr viðskiptahallanum á nýjan leik.
- Samhliða auknum umsvifum í efnahagslífinu dregur úr atvinnuleysi sem talið er minnka úr 3% af mannafla árið 2004 í 2½% árið 2005. Jafnframt má búast við að verðbólga verði heldur meiri en verið hefur að undanförmum og gæti farið upp í 3% á árinu 2005.
- Árið 2003 var níunda árið í röð sem kaupmáttur launa eykst og er reiknað með að sú þróun haldi áfram. Kaupmáttur ráðstöfunartekna er talinn munu aukast um 2% árið 2004 og 2½% árið 2005 sem meðal annars má rekja til áhrifa fyrirhugaðra skattalækkana.
- Efnahagshorfur fram til ársins 2010 hafa breyst í veigamiklum atriðum. Nú er ekki lengur gert ráð fyrir niðursveiflu í efnahagslífinu í kjölfar þess að stóriðjuframkvæmdum lýkur árið 2007 heldur spáð áframhaldandi hagvexti á bilinu 2½-3% allt tímabilið 2007-2010.
- Mikilvæg forsenda áframhaldandi stöðugleika í efnahagsmálum næstu ár er að fylgt verði aðhaldssamri stefnu í peninga- og ríkisfjármálum í samræmi við það sem gengið er út frá í langtímaáætlun ríkisstjórnarinnar.

Hagvöxtur og landsframléiðsla Á föstu verðlagi

Innflutningur í apríl

Innflutningur í aprílmánuði nam tæpum 20 milljörðum króna samkvæmt bráðabirgðatölum um innheimtu virðisaukaskatts. Ef þetta reynist rétt slagur innflutningur aprílmánaðar upp í innflutninginn í mars sem var einn af toppmánuðum innflutnings frá árinu 2000, borið saman á raunverði og eykst um fimmtung frá apríl í fyrra. Þriggja mánaða meðaltal innflutnings sýnir jafnframt um 16% að raungildi frá sama tímabili í fyrra.

innflutningur fjárfestingavara (án flutningatækja) virðist skýra um helming aukningarinnar nú miðað við apríl í fyrra. Einnig eykst innflutningur eldsneytis nokkuð enda hefur olíuverð sjaldan verið hærra auk þess sem bifreiðainnflutningur heldur áfram að aukast.

Vöruskiptajöfnuður var í jafnvægi á fyrsta ársfjórðungi og þrátt fyrir mjög mikinn innflutning í marsmánuði var útlutningur einnig mikill þannig að vöruskiptajöfnuður í mánuðinum var aðeins örlítið neikvæður. Ekki er raunhæft að gera ráð fyrir að útlutningur í aprílmánuði verði jafn mikill og í mars, bæði er líklegt að sjávarafurðautflutningur dragist saman milli mánaða sem og útlutningur iðnaðarvара. Þáskar voru í aprílmánuði þannig að færri vinnudagar voru í mánuðinum en einnig er mikill útlutningur á fiski fyrir þáskana og væntanlega hefur stór hluti þess útlutnings fallið í marsmánuði. Miðað við þessar innflutningstölur má því gera ráð fyrir að vöruskiptajöfnuður verði nokkuð neikvæður í aprílmánuði, eins og reyndar varð einnig í apríl í fyrra.

Frumvarp til nýrra tollalaga

Fjármálaráðherra mun á næstu dögum leggja fram til kynningar á Alþingi frumvarp til nýrra tollalaga. Frumvarpinu er ætlað að leysa af hólmi núgildandi tollalög sem eru í meginráttum frá 1987. Veigamestu nýmæli frumvarpsins eru eftirfarandi:

1. Fækkun tollumdæma: Lagt er til að tollumdæmum á landinu fækki úr 26 í 9 vegna þess að á undanförmum árum hefur mikil breyting orðið á starfsumhverfi tollstjóra sem krefst siaukinnar sérhæfingar þeirra. Markmiðið er að ná fram aukinni sérþekkingu, samhæfingu og sveigjanleika í starfsemi tollfyrivalda á sviði tollheimtu, tollendurskoðunar og tollgæslu. Gert er ráð fyrir að tollstjórar verði í Reykjavík, í Stykkishólmi, á Ísafirði, á Akureyri, á Seyðisfirði, á Selfossi, í Vestmannaeyjum, á Keflavíkurflugvelli og í Hafnarfirði. Sýslumenn á þessum stöðum, utan Reykjavíkur, gegna embætti tollstjóra. Mælt er fyrir um að aðrir sýslumenn verði umboðsmenn tollstjóra. Skipulagsbreytingin felur í sér að yfirstjórn tollamála á landsvísu markvissari en þjónusta við fyrirtæki og einstaklinga í héraði breytist ekki. Þannig er gert ráð fyrir að tollhafnir og tollverðir verði áfram á þeim stöðum þar sem atvinnulífið kallar eftir að tollafgreiðsla eigi sér stað. Verður því engin breyting á þjónustustigi á einstökum stöðum á landinu.

2. Tollmiðlarar: Með tilkomu rafrænnar tollafgreiðslu hefur starfsemi umboðsmanna inn- og útflytjenda aukist verulega. Í frumvarpinu er tekið upp hugtakið tollmiðlari yfir þá aðila sem taka að sér í atvinnuskyni að koma fram gagnvart tollfyrirvöldum fyrir hönd inn- og útflytjenda. Sett eru fram ítarleg ákvæði um starfsemi tollmiðlara og starfsemi þeirra gerð leyfisskyld.

3. Geymslusvæði fyrir ótollafgreiddar vörur: Ákvæði um geymslu á ótollafgreiddum vörum taka talsverðum breytingum frá gildandi lögum. Ýmis nýmæli eru sett fram svo sem um tilkynningaskyldu vegna flutnings ótollafgreiddra vara, reglur um vörsluábyrgð á ótollafgreiddum vörum, reglur um greiðslu aðflutningsgjalda þegar vörur vantar í vörusendingu og þegar umframbergðir koma í ljós á geymslusvæði fyrir ótollafgreiddar vörur.

4. Einföldun kæruleiða: Lagt er til að allir úrskurðir tollstjóra sæti kærú til ríkistollanefndar. Samkvæmt gildandi tollalögum sæta sumir úrskurðir tollstjóra málskoti til fjármálaráðuneytis en aðrir til ríkistollanefndar.

5. Refsiábyrgð og málsmeðferð: Breytingar eru gerðar á ákvæðum um refsiaábyrgð, viðurlög og málsmeðferð. M.a. er leitast við að auka hlut tollfyrivalda í rannsókn refsiverora tollalagabrota og tengdra sérrefsilagabrota þannig að tollstjórar annist aðallega rannsóknina.

Tekjur ríkissjóðs jan-febrúar		
	2002-2003	2003-2004
12 mánaða breytingar, %		
Skatttekjur alls	6,2	11,8
Skattar á tekjur og hagnað	0,2	13,2
Tryggingagjöld	1,2	12,3
Eignarskattar	0,5	24,5
Veltuskattar	13,1	9,9
Tekjur alls	6,4	10,4

Gjöld ríkissjóðs jan-febrúar		
	2002-2003	2003-2004
12 mánaða breytingar, %		
Almenn mál	5,4	14,7
Félagsmál	9,3	20,5
Atvinnumál	-10,9	20,6
Vaxtagjöld	54,1	-67,2
Önnur útgjöld	14,0	14,8
Gjöld alls	10,7	4,9

Afkoma ríkissjóðs jan-febrúar		
	2003	2004
M.kr.		
Handbætt fé frá rekstri	2.131	7.137
Hr. lánsfjárfjöfnuður	2.456	5.757
Afborgun lána	-4.851	-13.878
Br. lánsfjárfjöfnuður	-3.645	-9.371
Lántökur	175	17.571
Greiðsluafkoma	-3.471	8.200

Ýmsar hagtölur		
	2002	2003
12 mánaða breytingar, %		
Verðbólga - apríl 2004	2,3	2,7
Kjarnaverðb. - apríl 2004	2,4	2,3
Launavísitala - mars 2004	5,7	3,8
Heildarvelta janúar-des.	-2,4	1,5
Smá.velta janúar-des.	-0,93	1,14
Atvinnuleysi - mars '04	4,0	3,5